

TOELICHTING SOCIAAL-EMOTIONELE ONTWIKKELING GROEP 3 T/M 8

Een kind is meer dan taal en rekenen

IEP is een merk van Bureau ICE

Inhoud

Inleiding	3
1 Aspect zelfmanagement + voorbeeldvragen	4
2 Aspect sociale vaardigheden + voorbeeldvragen	6
3 Aspect uiting van gevoelens + voorbeeldvragen	8
4 Aspect beheersing van gevoelens + voorbeeldvragen	10
5 Aspect empathisch vermogen + voorbeeldvragen	12

“Een kind meer is dan taal en rekenen”, is een belangrijk uitgangspunt van het IEP LVS. Daarom kun je met de hart- en handeninstrumenten van het IEP LVS ook andere ontwikkelingsgebieden in kaart brengen. Het instrument *Sociaal-emotionele ontwikkeling* is een van deze instrumenten en brengt de sociaal-emotionele vaardigheid van de leerling in kaart.

In dit document wordt een toelichting gegeven op de aspecten die gemeten worden met het instrument *Sociaal-emotionele ontwikkeling*. Dit document kan helpen bij het interpreteren van de resultaten. Het is goed om te weten dat de behaalde resultaten in dit instrument niet gekwalificeerd worden in termen van onvoldoende of voldoende. De leerling geeft immers aan in welke mate hij vindt dat de verschillende aspecten op hem van toepassing zijn.

De resultaten geven leerlingen Inzicht in hun Eigen Profiel (IEP) en bieden leerkrachten de mogelijkheid hun eigen beeld van de leerlingen te onderbouwen en te objectiveren. Deze uitgebreide informatie kan gebruikt worden om het individuele gesprek met de leerling en/of de ouders aan te gaan over bijvoorbeeld het opstellen van persoonlijke doelen of over de onderbouwing van het schooladvies.

1 ASPECT ZELFMANAGEMENT

De mate waarin de leerling zelfkennis heeft, zelfvertrouwen heeft en zelfbewust is.

Zelfkennis

- inzicht hebben in eigen gevoelens
- eigen interesses kennen
- inzicht hebben in eigen capaciteiten en beperkingen

Zelfvertrouwen

- een gezond zelfvertrouwen hebben
- optimistisch denken

Zelfbewustzijn

- initiatief nemen om hulp te vragen
- doorzettingsvermogen hebben

GR. 3-4

Kies wat het best bij jou past.

*Ik vertel niet graag in de kring.
Ik vind dat spannend.*

*Ik vertel graag in de kring.
Ik vind dat leuk.*

1

GR. 5-6 EN 7-8

Hoe goed past dit bij jou?

Ik ben vaak bang dat iets mij niet lukt.

past helemaal niet bij mij

past niet zo bij mij

past een beetje bij mij

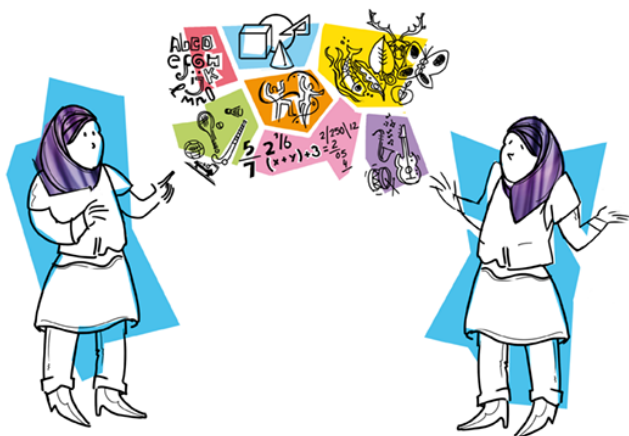
past helemaal bij mij

¹ Het instrument SEO groep 3-4 bevat geen geschreven tekst. Stellingen kunnen automatisch worden voorgelezen. In deze toelichting worden de stellingen wel tekstueel weergegeven.

GR. 7-8

Ik weet precies wat ik leuk vind.

Ik weet nog niet wat ik leuk vind.

past helemaal bij mij

past een beetje bij mij

past een beetje bij mij

past helemaal bij mij

2 ASPECT SOCIALE VAARDIGHEDEN

De mate waarin/manier waarop de leerling samenwerkt, omgaat met vriendschappen, omgaat met conflicten en sociaal weerbaar is.

Samenwerken

- aanpassen aan anderen
- overleggen met anderen

Omgaan met vriendschappen

- vriendschappen aangaan
- vriendschappen onderhouden

Omgaan met conflicten

- eigen conflicten oplossen
- conflicten van anderen oplossen

Sociale weerbaarheid

- voor jezelf opkomen

GR. 3-4

Kies wat het best bij jou past.

*Ik heb ruzie.
Ik los het zelf op.*

*Ik heb ruzie.
Ik haal de juf of meester.*

2 ASPECT SOCIALE VAARDIGHEDEN

Vervolg Aspect Sociale vaardigheden

GR. 5-6

Kies wat het best bij jou past.

Ik vind het lastig
om nieuwe vrienden te maken.

Ik maak snel nieuwe vrienden.

past helemaal bij mij

past een beetje bij mij

past een beetje bij mij

past helemaal bij mij

GR. 5-6 EN 7-8

Hoe goed past dit bij jou?

Als klasgenoten ruzie hebben,
dan help ik ze om het op te lossen.

past helemaal niet bij mij

past niet zo bij mij

past een beetje bij mij

past helemaal bij mij

3 ASPECT UITING VAN GEVOELENS

De mate waarin de leerling positieve en negatieve gevoelens kan uiten.

Positieve gevoelens uiten

- blijdschap laten zien
- hardop lachen als iets grappig is

Negatieve gevoelens uiten

- angsten laten zien
- verdriet laten zien
- boosheid laten zien

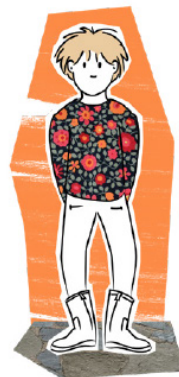
GR. 3-4

Kies wat het best bij jou past.

Ik ben boos.

Ik ben boos.

Ik laat anderen zien dat ik boos ben. Ik laat aan niemand zien dat ik boos ben.

GR. 5-6 EN 7-8

Hoe goed past dit bij jou?

Als ik boos ben, dan laat ik dat merken.

past helemaal niet bij mij

past niet zo bij mij

past een beetje bij mij

past helemaal bij mij

3 ASPECT UITING VAN GEVOELENS

IEP

Vervolg Aspect Uiting van gevoelens

GR. 7-8

Kies wat het best bij jou past.

Als ik iets grappig vind,
dan lach ik hardop.

past helemaal bij mij

past een beetje bij mij

Als ik iets grappig vind,
dan lach ik in mezelf.

past een beetje bij mij

past helemaal bij mij

4 ASPECT BEHEERSING VAN GEVOELENS

De mate waarin/manier waarop de leerling emoties en impulsen kan beheersen.

Emoties beheersen

- (heftige) emoties beheersen in alledaagse situaties
- voorkomen dat je stemming van invloed is op je denken en doen

Impulsbeheersing

- impulsen controleren in stressvolle situaties
- de drang om iets meteen te doen beheersen

GR. 3-4

Kies wat het best bij jou past.

*De juf praat met iemand anders.
Ik wil iets vertellen aan de juf.
Ik begin vast met vertellen.*

*De juf praat met iemand anders.
Ik wil iets vertellen aan de juf.
Ik wacht tot ik aan de beurt ben.*

GR. 5-6

Kies wat het best bij jou past.

*Als ik voel dat ik boos word,
dan helpt het mij om tot 10 te tellen.*

past helemaal bij mij

past een beetje bij mij

*Als ik voel dat ik boos word, dan helpt
het mij om ergens tegenaan te schoppen.*

past een beetje bij mij

past helemaal bij mij

4 ASPECT BEHEERSING VAN GEVOELENS

Vervolg Aspect Beheersing van gevoelens

GR. 5-6 EN 7-8

Hoe goed past dit bij jou?

Ik raak in paniek als iets verkeerd gaat.

☐ past helemaal niet bij mij

☐ past niet zo bij mij

☐ past een beetje bij mij

☐ past helemaal bij mij

5 ASPECT EMPATHISCH VERMOGEN

De mate waarin de leerling inlevingsvermogen heeft, betrokken is, reageert op blijdschap en op tegenslagen bij anderen.

Inlevingsvermogen

- inleven in anderen
- gevoelens of gedachten van anderen aanvoelen
- lichaamstaal (social cues) van anderen juist interpreteren

Betrokkenheid

- zorgen om anderen maken
- inschatten of iemand hulp nodig heeft
- bijdragen aan een positief klimaat op school

Reageren op blijdschap

- blij zijn voor anderen, ook als je zelf teleurgesteld bent

Reageren op tegenslagen bij anderen

- meeleven met anderen
- iemand troosten
- geraakt zijn door het leed van onbekenden

GR. 3-4

Kies wat het best bij jou past.

*Hij is verdrietig.
Wat erg.*

*Hij is verdrietig.
Hij voelt zich vast snel weer blij.*

5 ASPECT EMPATHISCH VERMOGEN

Vervolg Aspect Empathisch Vermogen

GR. 5-6 EN 7-8

Hoe goed past dit bij jou?

Als iemand anders blij is, dan word ik vanzelf ook blij.

past helemaal niet bij mij

past niet zo bij mij

past een beetje bij mij

past helemaal bij mij

GR. 7-8

Kies wat het best bij jou past.

Ik vind het lastig om te zien
hoe iemand zich voelt.

Ik kan goed zien
hoe iemand zich voelt.

past helemaal bij mij

past een beetje bij mij

past een beetje bij mij

past helemaal bij mij

Bureau ICE

Bij Bureau ICE zijn wij ervan overtuigd dat ieder lerend mens zich optimaal moet kunnen ontwikkelen. Wij maken daarom al ruim 25 jaar eerlijke toetsen en examens van hoge kwaliteit voor onderwijs en overheid, zoals ons digitale toetsplatform jij! voor het voortgezet onderwijs, de TOA voor het mbo, het Staatsexamen NT2 en de IEP Eindtoets en het IEP LVS voor het primair onderwijs. Daarnaast zetten wij onze expertise in met adviestrajecten en trainingen op het gebied van formatief evalueren, toetskwaliteit en toetsbeleid.

Contact

Postbus 189
4100 AD Culemborg

088 - 55 69 800
iep@bureau-ice.nl
www.bureau-ice.nl

Godfried Bomansstraat 4
4103 WR Culemborg

